

పానువుతీ సీతాలక్ష్మణబర్తశత్రువు పరిశారపుమేత శ్రీరాముచంద్రపరబ్రత్తుజీ నమః

శ్రీమద్బ్రహ్మాయణం ॥ బూలకాండ ॥ స్విలసంపత్తువీం

ప్రవనామ పంచత్తరం, ఉత్తరాయణం,
శిశిర బుతుచు, శాల్యం వసవు

- 238 -

శాల్యం బటుళ విభయ - చిత్త

శ్రీ గురు ధైయమ్

20.03.2022 - ఆదిశారము

గురుప్రహో గురుర్యిష్టః, గురుర్థేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్పాష్టాత్పరంబహృ, తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనివిస్ ధైయమ్

శ్రీవేంకటాచలాధీశం, శ్రీయాధ్యసితవక్షసమ్ ।
శ్రీతచేతనమందారం, శ్రీనివాసమహం భజే ॥

అంశ సింటల్సః

శ్రీమదాదివరాహాజ్యేతే, విరాజమాసస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మండనాయకస్య,
శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్యామినస్యన్నిధౌ, హనుమత సీతాలక్ష్మణా,
భరతశత్రువు, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణాః, పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, అస్మిన్నమ్మవనే, అతి
శీఘ్రమేవ, విష్ణుచికా క్రిమేః, వినాశనార్థం, భారతవర్షస్య, అభివృద్ధౌ నిమగ్నానామ్, విద్యావిత్తవాణిజ్య,
కృషివైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేము, విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం,
సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యేశ్వర్య, సద్యధ్యాత్మాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం, తేషాం,
సర్వతోముఖాభివృద్ధి ద్వారా, శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, అనూఢానాం, శీఘ్రమేవ,
వివాహసిద్ధ్యర్థం, దంపతీనాం, అనుకూలదాంపత్యసిద్ధ్యర్థం, సంతానార్థినాం, శీఘ్రమేవ, సత్యంతాన-
ప్రాప్త్యర్థం, తతః, పితృదేవతాప్రీత్యర్థం, గోసంరక్షణార్థంచ, సకలసంపత్రుదే, శ్రీమద్వాలీకి-
రామాయణాంతర్గతే, బాలకాండే, యథాశక్తి, శ్లోకవ్యాఖ్యానపురస్పరం, త్రయప్రింశసర్గ శ్లోకపారాయణం,
తథా, శ్రీమద్యోగవాసిష్టే, విష్ణుచికామహామారీ నివారకస్య, మహామంతస్య పారాయణం, శ్రీధన్యంతరి-
మంత్రపారాయణం చ, అన్యోన్యసాహమేయన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

శ్రీ వీల్కి పూర్ణిని - వాల్మీకేర్మనిసింహస్య, కవితావనచారిణః ।

శృంగాన్ రామకథానాదం, కో న యాతి పరాం గతిమ్ ॥

శ్రీ ఆంజనేయ పూర్ణిని - యత్ర యత్ర రఘునాథకీర్తనం, తత్ర తత్ర కృతమస్తకాంజలిమ్ ।
బాప్పవారి పరిపూర్ణలోచనం, మారుతిం నమత రాక్షసాంతకమ్ ॥

శ్రీ శిష్మాయణ పూర్ణిని - వేదవేద్య పరే పుంసి, జాతే దశరథాత్మజే ।

వేదః ప్రాచేతసాదాసీత్, స్కాండామాయణాత్మనా ॥

శ్రీ శిష్మ పూర్ణిని - ఆపదామపహర్తారం, దాతారం సర్వసంపదాం ।

లోకాభిరామం శ్రీరామం, భూమో భూమో నమామ్యహమ్ ॥

శ్రీశిష్మచంబ్రపర్బుహృజే నమః

॥ అథ శ్రీమద్వితోయజే చాలకాండే త్రయ్మింశ స్నానః ॥

తస్య తద్వచనం ప్రత్య కుశనాభస్య ధీమతః ।
శిరోభిశ్చరణా స్మాష్టో కన్యాశతమభాషత ॥ 33.1 ॥

వాయుస్పుర్యాత్మకో రాజన ప్రథర్షయితుమిచ్ఛతి ।
అపుభం మార్గమాస్థాయ న ధర్మం ప్రత్యవేష్టతే ॥ 33.2 ॥

పితృమత్యస్పృ భద్రం తే స్వచ్ఛానే న వయం స్థితాః ।
పితరం నో వృణీష్పు త్వం యది నో దాస్యతే తవ ॥ 33.3 ॥

తేన పాపామబ్ధానేన వచనం న ప్రతీచ్ఛతా ।
ఏవం బువవ్యస్పుర్యస్పృ వాయునా నిహతా భృషమ్ ॥ 33.4 ॥

తాసాం తద్వచనం ప్రత్య రాజు పరమధార్మికః ।
ప్రత్యవాచ మహాతేజాః కన్యాశతమనుత్తమమ్ ॥ 33.5 ॥

జ్ఞానం క్షమావతాం పుత్ర్యః కర్తవ్యం సుమహత్ముతమ్ ।
ఐకమత్యముపాగమ్య కులం చావేషీతం మమ ॥ 33.6 ॥

అలంకారో హి నారీణాం క్షమా తు పురుషస్య వా ॥ 33.7 ॥

దుష్టరం తచ్చ యత్ జ్ఞానం త్రిదశేషు విశేషతః ।
యాదృశి వః క్షమా పుత్ర్యః సర్వసామవిశేషతః ॥ 33.8 ॥

క్షమా దానం క్షమా యజ్ఞః క్షమా సత్యం హి పుత్రికాః ।
క్షమా యశః క్షమా ధర్మః క్షమయా నిష్ఠితం జగత్ ॥ 33.9 ॥

విస్యజ్య కన్యః కాకుత్సు రాజు త్రిదశవిక్రమః ।
మాత్రజ్ఞో మాత్రయామాసీ ప్రదానం సహా మాత్రిభిః ।
దేశకాలో ప్రదానస్య సదృశే ప్రతిపాదనమ్ ॥ 33.10 ॥

ఏతస్మిన్నేవ కాలే తు చూలీ నామ మహామునిః ।
ఉండ్ర్యరేతాశ్చుభాచారః బ్రాహ్మణం తప ఉపాగమత్ ॥ 33.11 ॥

తస్యస్తం తమ్యపిం తత్త గణర్ధీ పర్యపాసతే ।
సౌమదా నామ భద్రం తే ఉర్మిలా తనయా తదా ॥ 33.12 ॥

సా చ తం ప్రణతా భూత్య శుశ్రాపణపరాయణా ।
ఉవాస కాలే ధర్మిష్టో తస్యస్తపోత్తు భవద్గురుః ॥ 33.13 ॥

స చ తాం కాలయోగేన ప్రోవాచ రఘువన్నన ।
పరితుష్టోత్తస్మి భద్రం తే కిం కరోమి తవ ప్రియమ్ ॥ 33.14 ॥

పరితుష్టం మునిం జ్ఞాత్వా గంభీర్య మధురస్యరా ।
ఉవాచ పరమప్రీతా వాక్యజ్ఞా వాక్యకోపిదమ్ || 33.15 ||

లక్ష్మై సముదితో బ్రాహ్మై బ్రహ్మాభూతో మహాతపాః ।
బ్రాహ్మేణ తపసా యుక్తం పుత్రమిచ్ఛామి ధార్మిక || 33.16 ||

అపతిశ్యాసినై భద్రం తే భార్యా చాసినై న కస్యచిత్ ।
బ్రాహ్మేణోపగతాయశ్చ దాతుమర్మసి మే సుతమ్ || 33.17 ||

తస్యాః ప్రసన్సో బ్రహ్మాస్మి దదో పుత్రమనుత్తమమ్ ।
బ్రహ్మదత్త ఇతి ఖ్యాతం మానసం చూలినస్యితమ్ || 33.18 ||

స రాజు సౌమదేయస్తు పురీమధ్యవసత్తదా ।
కాంపిల్యం పరయా లక్ష్మై దేవరాజో యథా దివమ్ || 33.19 ||

స బుద్ధిం కృతవాన్ రాజు కుశనాభస్యధార్మికః ।
బ్రహ్మదత్తాయ కాకుత్సు దాతుం కన్యాశతం తదా || 33.20 ||

తమాహలాయ మహాతేజాః బ్రహ్మదత్తం మహీపతిః ।
దదో కన్యాశతం రాజు సుప్రీతేనాన్తరాత్మనా || 33.21 ||

యథాక్రమం తతః పాణీన్ జగ్రాహ రఘునాన్నన ।
బ్రహ్మదత్తో మహీపాలః తాసాం దేవపతిర్యథా || 33.22 ||

స్మిష్టమాతే తతః పాణో వికుబ్జా విగతజ్యరాః ।
యుక్తాః పరమయా లక్ష్మై బభుః కన్యాశతం తదా || 33.23 ||

స దృష్ట్యా వాయునా ముక్తాః కుశనాభో మహీపతిః ।
బభూవ పరమప్రీతః హర్షం లేబే పునఃపునః || 33.24 ||

కృతోద్వాహం తు రాజానం బ్రహ్మదత్తం మహీపతిః ।
సదారం ప్రేషయామస సోపాధ్యాయగణం తదా || 33.25 ||

సోమదాతుఃపి సుసంహృష్టో పుత్రస్య సదృశిం త్రియామ్ ।
యథాన్యాయం చ గంభీర్య స్మషాస్తాః ప్రత్యనాశత ।
స్మిష్ట్యుఽస్మిష్ట్య చ తాః కన్యాః కుశనాభం ప్రశస్య చ || 33.26 ||

॥ ఇత్త్వైర్ధై శ్రీకుద్రీతోయజే చాలకాండే తుయుష్మింజ జ్ఞార్థః ॥

“ఫులశ్ముతిః”

కుటుంబవృద్ధిం ధనధాన్యవృద్ధిం ప్రియశ్చ ముఖ్యస్యభముత్తమం చ ।
శ్రుత్వా శుభం కావ్యమిదం మహర్షం ప్రాపోతి సర్వం భువి చార్థసిద్ధిమ్ ॥

“శ్రీరైముహంబ్రు ఏరీబ్రుహ్మజే స్తమః”

అధ్యాత్మికోద్ధరణాప్యే ఉత్సత్తుల్పుర్కరంజే వికోనీస్సప్తుతమస్మర్హః

శ్రీ వసిష్ఠ ఉవాచ -

అథ వర్షపహస్రేణ, తాం పితామహ ఆయయౌ ।

దారుణం హి తపస్సిద్భై, విషాగ్నిరపి శీతలః ॥ 1 ॥

మనమైవ ప్రణమైవనం, సా తదైవ స్థితా సతీ ।

కో వరః క్షుచ్ఛమాయాం లమ్, ఇతి చిన్తాన్వితాం భవత్ ॥ 2 ॥

ఆస్మితం ప్రార్థయిష్యై హం, వరమేకమిమం విభుం ।

అనాయసీ చాయసీ చ, స్యామహం జీవసూచికా ॥ 3 ॥

అస్యాక్ష్య ద్వివిధా సూచిః, భూత్యా లక్ష్యా విశామ్యహం ।

ప్రాణినాం సహసర్యాషాం, హృదయం సురభిర్యథా ॥ 4 ॥

యథాభిమతమేతేన, గ్రేసేయం సకలం జగత్ ।

క్రమేణ క్షుద్వినాశాయ, క్షుద్వినాశః పరం సుఖమ్ ॥ 5 ॥

ఇతి సంచిన్తయంతీం తామ్, ఉవాచ కమలాలయః ।

అన్యాదృశ్య ప్రథా దృష్టౌ, ప్తనితాభరవోపమమ్ ॥ 6 ॥

బ్రహ్మావాచ -

పుత్రి కర్మటికే, రక్షః కులశైలాభమాలికే ।

ఉత్తిష్ఠ త్వం తు తుష్టోఽస్మి, గృహణాభిమతం వరం ॥ 7 ॥

కర్మాంశ్యవాచ -

భగవన్ భూతభవ్యేశ, స్యామహం జీవసూచికా ।

అనాయసీ చాయసీ చ, విధేఽర్వయసి చేద్వరం ॥ 8 ॥

శ్రీ వసిష్ఠ ఉవాచ -

ఏవమప్యుతి తాముక్ష్య, పునరాహ పితామహః ।

సూచికా సోపసర్దా త్వం, భవిష్యసి విషూచికా ॥ 9 ॥

సూక్ష్మాయా మాయయా, సర్వలోకహింసాం కరిష్యసి ।

దుర్భోజనా దురారంభాః, మూర్ఖా దుఃస్థితయశ్చ యే ॥ 10 ॥

దుర్దేశవాసినో దుష్టః, తేషాం హింసాం కరిష్యసి ।
ప్రవిశ్యాత్త హృదయం ప్రాణిః, పద్మీహది బాధనాత్ ॥ 11 ॥

వాతలేభాత్మికా వ్యాధిః, భవిష్యసి విషూచికా ।
సగుణం విగుణం చైవ, జనమాసాదయిష్యసి ॥ 12 ॥
గుణాన్వితచికిత్సార్థం, మంత్రోత్తయం తు మయోచ్యతే ।

బ్రహ్మోవాచ -

హిమాద్రేరుత్తరే పార్శ్వ, కర్కటీ నామ రాక్షసీ ॥ 13 ॥
విషూచికాత్త భిధానా సా, నామ్మాష్యవ్యాయ బాధికా ।

తస్యః మంత్రః

ఓం, శ్రీం, ప్రశ్నం, రీం, రాం, విష్ణు శక్తయే నమః (3 సార్లు)

ఓం, నమో భగవతి, విష్ణుశక్తిమేనాం.

ఓం, హర హర, నయ నయ, పచ పచ, మథ మథ,
ఉత్సాదయ ఉత్సాదయ, దూరే కురు స్వాహా.

హిమవంతం గచ్ఛ, జీవ, సః, సః, సః, చంద్రమండల గతోత్తసి స్వాహా । (3 సార్లు)

ఇతి మంత్రీ మహామంత్రం, నృస్య వామకరోదరే ।
మార్జ్ఞయేదాతురాకారం, తేన హస్తేన సంయుతః ॥ 14 ॥

హిమశైలాభముఖ్యేన, విద్రుతాం తాం విచిత్రయేత్ ।
కర్కటీం కర్కటాక్రందాం, మంత్రముద్దరమర్దితాం ॥ 15 ॥

అతురం చింతయేచ్చంద్రే, రసాయన హృదిస్థితం ।
అజరామరణం యుక్తం, ముక్తం సర్వాధివిభ్రమైః ॥ 16 ॥

సాధకో హి శుచిర్మాత్మా, స్వచ్ఛాన్తస్మిసమాహితః ।
క్రమేణానేన సకలాం, ప్రోచ్చివత్తి విషూచికామ్ ॥ 17 ॥

ఇతి గగనగతః, త్రిలోకనాథః, గగనగసిద్ధగృహీత, సిద్ధమంత్రః ।
గతః, ఉపగతశక్రవంద్యమానః, నిజపురమ్, అక్షయమ్, ఆయమ్, ఉజ్జ్వలశ్రీః ॥ 18 ॥
ఇతి శ్రీమహీనవేసిష్టే ఉత్సత్తుప్రీకరిణే వికోసిసప్తితమస్మర్దః

అంధ భీష్మోద్జ్ఞానమ్

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణు నారాయణామృత |

రోగాన్నే నాశయాశేషాన్, ఆపు ధన్యవ్యాహరే హరే || 1 ||

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రియం |

స్వభక్తేభోయై మగ్సహస్రం, వందే ధన్యవ్యాహరిం హరిమ్ || 2 ||

ధన్యవ్యాహరిమం శ్లోకం, భక్త్య నిత్యం పరమ్మి యే |

అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవన్ని తే చిరమ్ || 3 ||

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్యంతరయే, అమృతకలశహస్రాయ, వజ్జలోకహస్రాయ,
సర్వమయవినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణుఁ స్యాహో | ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే,
సుధాహస్రాయ ధీమహి | తన్నో ధన్యవ్యాహరిః ప్రచోదయాత్ |

అంధ సీవుపూష్టిన్

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వతరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః,

భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణాయుతాం వాగ్యభూతిం చ సామ్యః |

సౌభాగ్యం దేవమంత్రి, రిపుభయశమనం భార్యవః, శౌర్యమార్గిః,

దీర్ఘాయుష్మింపికేయః, విపులతరయః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ||

అరిష్టోని ప్రణాశ్యన్తు దురితాని భయాని చ |

శాంతిరస్తు పుభం మేంస్తు గ్రహః కుర్వన్తు మంగళమ్ ||

అంధ భీష్మోద్జ్ఞాని : యదక్షరపద్భ్రష్టం, మాత్రాహినం చ యద్భువేత్ |
తత్పర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమోఽస్తుతే ||

అంధ భీష్మోద్జ్ఞానమ్ : కాయేన వాచా మనేంద్రియైర్వ్యా,
బుద్ధ్యత్మనా వా ప్రకృతేస్యుభావాత్ |
కరోమి యద్యత్సుకలం పరస్మై,
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ||

అంధ మంగళమ్ : శ్రియః కాన్తాయ కళ్యాణానిధయే నిధయేఽర్థినామ్ |
శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ||

* * *